

Obdobné lístky předmětové jmenné budou vyhotoveny na jednotlivé osobnosti jmenované v anotaci.

Formulace analytických anotací je jedním z nejnáročnějších úkolů bibliografa především proto, že má co nejstručnější formou vyjádřit samo myšlenkové jádro zaznamenávané práce. Přitom musí bibliograf rozlišit nejen podstatné od méně podstatného, popřípadě přímo vedlejšího, nýbrž i nové poznání od poznání staršího. Bibliograf, který dostatečně neovládá současnou literárněvědnou problematiku svého předmětu, nedokáže formulovat výstižnou anotaci tohoto typu.

ZÁVĚREM O POPISU VE ZVLÁŠTNÍCH PŘÍPÁDECH

Je samozřejmé, že dosavadní výklad nemohl vyčerpat všechny možnosti bibliografického popisu, které se bibliografovi v jeho práci naskytou. Pravidla a zásady uvedené v oddílu věnovaném vlastnímu bibliografickému záznamu a anotaci je třeba citlivě aplikovat popřípadě v pozměněné formě i na případy, které tu nebyly konkrétně uvedeny. Zvláště pokud jde o první část bibliografického záznamu může se v různých případech dojít k poněkud odlišným výsledkům, než jaké jsme popsali výše. Jako příklad uvedeme aspoň záznam časopiseckého svolání, kde neznáme jeho autora, ale které podepsala skupina signatářů, záznam interviewu, kde autorství interviewované osobnosti je jistě podstatně jiného druhu než u článku, glosy, fejetonu atd., a záznam ankety a besedy.

U časopiseckého svolání, protestu, manifestu apod. se většinou autor textu neuvádí, což se ovšem promítne i v bibliografickém popisu: autorský údaj v první části bibliografického záznamu bude prostě chybět a osobnosti, které takový text podepsaly, bude nejlépe uvést v závěru anotace.

Příklad:

Krejčí, František Václav

Česká moderna. [Manifest.] Rozhledy 5, 1895-1896, č. 1, říjen 1895, str. 1-5.

[Formulace základních požadavků tzv. České moderny: volnost slova a bezohlednost v kritice, která je tvůrčí prací umělecko-vědeckou a samostatným uměleckým žánrem, zdůraznění individuality v tvorbě umělecké i v politice, širší, humánnější, nenacionalistické pojetí otázky národnosti, nevylučující z národa ani internacionální dělnictvo a tedy její sepětí s účinným řešením otázky sociální, požadavky všeobecného hlasovacího práva, přístupu žen do kulturního života a obrody politických stran jako prostředku společenského pokroku. - Podepsali F.V. Krejčí, F.X. Šalda, J. Třebický, O. Březina, J.S. Machar, V. Mrštík, A. Sova, J.K. Slejhar, V. Choc, K. Koerner, J. Pelc! a F. Soukup.]

Vedle tohoto autorského lístku se vyhotoví obdobné na ostatní signatáře a předmětový věcný lístek s heslem Česká moderna v záhlaví.

Při popisu interviewu je nejlépe uvést na prvním místě první částí vlastního bibliografického záznamu, kde se normálně uvádí autor, interviewovaná osobnost (ovšem v hranatých závorkách) a osobu interviewující na konci této části, tedy hned za údaji titulními. Přitom lze zachovat ten způsob zaznamenání rozhovoru, jakého bylo užito přímo v popisovaném materiálu - tedy: Otázky klad..., Zapsal..., Rozmlouval... atd.

Příklad:

Vyskočil, Ivan

[Ivan Vyskočil:] O dialogu. [Interview.]
Rozmlouvala Žena Wienerová. Kulturní tvorba 1,
1953, č.30, 25.7., str.7.

[O dialogu a diskusi jako projevu dialektického
vztahu mezi myslícími a jednajícími subjekty.]

Druhý autorský lístek bude znít na Ž. Wienerovou a předmětový věcný lístek bude vyhotoven v záhlaví s heslem Teorie dramatu - dialog.

Oba další případy, záznam besedy a ankety jsou obdobné:

jak účastníky besedy, tak přispěvatele v anketě lze nejlépe zachytit v anotaci.

Příklady:

Malenovský, Vlastimil

Spisovatelé o sjezdu. [Beseda.] Zpracovali
dfk. + jv [= Jaromír Dufek a Josef Hlušíčka].
Rovnost 78, 1963, č.131, 2.6. str.5.

[Záznam redakční besedy s Vlastimilem Malenovským,
Janem Trefulkou, Adolfem Kroupou, Ludvíkem Kunderou,
Janem Skácelem, Bohumírem Macákem a Svatoplukem
Slavíkem o výsledcích III. sjezdu Svazu čs. spisova-
telů v Praze 22.-24.5.]

Autorské lístky budou vypracovány na všechny účastníky besedy, počítaje v to i oba zpracovatele; zároveň se vyhotoví příslušný lístek předmětový věcný, v záhlaví s heslem Sjezdy spisovatelů - III. sjezd SČSS.

Mukařovský, Jan

Po sjezdu. [Anketa.] Plamen 5, 1963, č.7,
červenec, str. 96-98 a 133-135.

[O významu III. sjezdu Svazu čs. spisovatelů v
Praze 22.-24.5.; s příspěvky Jana Mukařovského,
Ladislava Mnačka, Antona Hykische, Jiřího Gruši,
Laca Novomeského, Josefa Hanzlíka, Felixe Vodičky
a Josefa Škvoreckého.]

Rovněž zde budou vypracovány autorské listky na všechny účastníky ankety a předmětový věcný lístek jako v případě předcházejícím.

Podobně by se zaznamenal například i soubor diskusních příspěvků z různých sjezdů (uvedený v časopise pod společným názvem) aj.

Redakce bibliografie